

9. maj 2013

Johanne og Claus Clausen

Denne historie handler om min kone Inger Clausens forældre Johanne og Claus Clausen.

Johannes fødsel

Johanne blev født den 30. januar 1917 i Skive. Hendes forældre var gårdejer Karl Nielsen og hustru Inger Marie Sophie Madsen. Johanne var parrets 1. fødte, og de fik yderligere kun sønnen Peder i 1918, idet moderen Inger Marie kort efter hans fødsel døde af den spanske syge i en alder af kun 29 år.

Johanne blev døbt i Skive kirke den 18. februar af provst Westergård, og faddere var brolægger Mads Madsen samt muremester Oluf Christensen og hustru Else Mortensen.

Johannes ungdomstid

Johannes far giftede sig ikke igen, så han var alene med de 2 børn. Han var handelsmand, og de flyttede meget omkring. Så Johanne gik i skole bl.a. i Navdrup, Durup, Harre, Jebjerg og Lyby.

I 1932 arbejdede hun i Lyby Brugsforening, og omkring 1934 gik hun på Krabbesholm Højskole.

Johanne med barnebarnet Anne Katrine i 1979. Foto Arne

Derudover opholdt hun sig hos faderen frem til giftemålet.

Claus fødsel

Claus Clausen blev født den 9. juli 1899 på gården Johannesminde i Vils ved Vejerslev på Mors. Han blev døbt af sognepræsten i Vejerslev kirke den 13. august 1899. Faddere var hans farfar gårdmand Claus Poulsen i Vils og hans morfar gårdejer Mads Markussen i Karby, mens moderen bar ham ved dåben. Han var den 1. fødte af en stor børneflokk på 12, som alle blev voksne, hvilket var ret usædvanligt på den tid.

Claus Clausen 1977. Foto Arne

Claus ungdom

Ved folketællingen i 1906 boede han hos sin mormor og morfar i Karby. Han blev konfirmeret i Vils i 1913, og han gik på den lokale skole i Vils.

Han blev uddannet ved landbruget ved at hjælpe til på gården hjemme i Vils. Derudover var han i vinteren 1920-21 på Galtrup Højskole.

Han boede på sin fødegård helt frem til 1936. Ved Folketællingen i 1930 fremgår det, at han havde en årlig indtægt på 1.600 kr.

I 1925 skiftede han navn fra fødenavnet Poulsen til Clausen, for det var også det navn alle brugte om familien.

I 1936 fik han sin egen gård. Det var gården Gråsten, som ligger i udkanten af Jebjerg i det frugtbare Salling område. Det var en pæn stor gård på 47 tdr. land.

I 1943 havde han en husbestyrerinde ved navn Olga Kaastrup. Det var hendes sidste plads inden hun blev gift. Hun blev gift den 3. november 1943, så hun har sikkert arbejdet for Claus helt frem til skiftedag den 1. november 1943. Olga blev gift med Thorvald Nielsen, som er fætter til Claus kone Johanne.

Johanne og Claus bliver gift

Claus næste husbestyrerinde var Katrine. Hun sagde ligeud, at hun regnede med at blive på gården, dvs. at blive gift med Claus, der var et godt parti, men sådan gik det ikke. Katrine havde en veninde som hed Johanne, og hun kom også tit på gården, og det blev hende, som løb af med gårdmanden, som også efterhånden var blevet 47 år. Den 29. juni 1946 fik de skrevet en ægteskabsattest på Skive Borgmesterkontor, og dagen efter den 30. juni blev der foretaget lysning for dem i Skive kirke. Den 17. juli 1946 blev de så gift i Silkeborg kirke af pastor Iversen. Vidner ved vielsen var brudgommens moder Mariane Martine Marie Marcussen og brudens fader Karl Nielsen. Grunden til, at de blev gift i Silkeborg var, at de synes at det var sådan et smukt sted, og at de fik en udflugt ud af det. Bryllupsturen gik efterfølgende til København.

Claus med hestevogn på Gråsten omkring 1950. Fra Ingers fotoalbum

Parret fik i hurtig rækkefølge 3 døtre: Inger i 1947, Mariane i 1949 og Kirsten i 1951.

Claus var en dygtig og driftig landmand, og det gik godt med gården. Han var desuden aktiv i lokalsamfundet og engageret i politisk arbejde for Venstre.

Claus med tyr ved Gråsten omkring 1965. Fra Ingers fotoalbum

I 1962 fik hans søster Anna med støtte fra Claus udarbejdet en slægtsbog ved Dansk Slægtsforskning i Fredericia. Den tog udgangspunkt i hans 2 bedstefædre Claus Poulsen og Mads Markussen, som også var hans faddere. Den er grundstammen i mine oplysninger om Claus forfædre.

Claus, Johanne og Kirsten ved hendes konfirmation i 1965. Fra Ingers fotoalbum.

Johanne var meget dygtig med at holde hus, have og børn. Hendes madlavning nåede jeg også at nyde mange gange, og især det store kagebord om eftermiddagen, hvor man på ægte jysk maner blev nødet til at spise meget mere end man egentligt burde.

Johanne og Claus beholdt Gråsten helt frem til 1977, hvor de afhændede den, og ægteparret købte derefter et stort dejligt parcelhus i Jebjerg ret tæt på gården. Som et minde om Gråsten har Inger og jeg stadig et fint hjørneskab, som på udmærket vis tjener som vores barskab.

Johanne og Claus havde naturligvis også hund både på gården og senere i aftægtshuset. Det var gerne en lille gårdhund, at alle de hunde de havde, hed altid Smut – så var der ikke så meget at tage fejl af.

Claus havde i sine sidste år en flot blå Volvo Amazon. Med den kørte han selv i en meget høj alder hen til Brugsen for at købe ind. Der drejede sig dog kun om få hunderede meter! Svigersønnen Børge overtog Volvoen efter hans død.

Claus, Inger(højgravid) og Johanne i 1977. Foran sidder Smut. Foto Arne

Johannes død

Johanne døde pludselig i hjemmet uden forudgående alvorlig sygdom den 4. september 1982 kun 65 år gammel. Hun blev begravet den 10. september på Jebjerg kirkegård, hvor hele familien var samlet.

Claus sidste tid

Efter Johannes død sad han alene tilbage i det store hus i Jebjerg. Han var jo betydelig ældre end Johanne, så han havde aldrig tænkt på, at han skulle blive den længstlevende. Hans datter Mariane og svigersøn Børge, der også boede i Jebjerg hjalp ham meget, men han var ikke så rask, og han flyttede derfor til plejehjemmet i Jebjerg, hvor han tilbragte sin sidste tid.

Han døde den 13. oktober 1985 i Jebjerg på barnebarnets Anne Katrines 8 års fødselsdag i en alder af 86 år. Da døden indtraf, var alle hans børn, svigerbørn og børnebørn samlet omkring ham.

Gravstedet på Jebjerg kirkegård. Foto Arne

Arne Bjørn Jørgensen